

«Verktøykasse» til sårbehandlere

En oversikt over anbefalt utstyr og produkter til sårbehandling.

OBS: Vedrørende debridering av sår bør man ha fått opplæring i bruk av utstyr, og ha kunnskap om produktene.

Utstyrskategori	Type utstyr
Instrumenter: <i>Man trenger ikke alle typer til hver pasient. Avhenger av hva som skal fjernes.</i>	Skarp skje: fjerne fibrin, biofilm, oppbløtt hud, kremrester på hud. Ringcurette 4 mm eller 7mm: fjerne fibrin og biofilm, hard hud. Svært hard hud kan med fordel fuktes 10 min. med Prontosan. En skarp og en butt side. Skalpell nr. 15, nr.10: til fjerning av nekrose, hard hud. Kan brukes til å skrape bort belegg i et flatt sår. Pinsett: til å holde tak i vev som skal skjæres bort, legge veke i fistler og ned i trange sårhuler, til å fjerne avstøtt hud fra hudtransplantater m.m. Saks: den bør være steril når den brukes til å klippe i vev og bandasjer. Hører den til hos pasienten kan man evt. koke den mellom hver sårbehandling.
Rense/skylle/tørkeprodukter	Kateter, venflon (uten nål), sprøyte: til skylling i sårhuler. Sterile/rene kompresser: sterile nært ledd, sener og i dype sårhuler + NPWT/VAC. Debri pads: til å fjerne gammel hud/kremrester, debrid av sårflater. Ikke bruke samme i både sårflate og på huden rundt.
Sårskyllevæske	Kranvann er fint til å rense overfladiske sår, ved kontakt til sener og ben skal det brukes sterilt saltvann (NaCl 0,9%). Aktive skyllevæsker: Prontosan. Optima pH og lignende.
Kompresjonspakke = flerlags kompresjonssystem. Vi har nevnt noen eksempler	AAI >0,8: Comprifore 4 lag eller Coban2, disse svarer ca. til kl.2 kompresjonsstrømper. AAI >0,5: Kan ta ut lag 3 i Compriforepakken, for mindre kompresjon = 3 lagskompresjon eller COBAN2 lite. Disse svarer ca. til kl. 1 kompresjonsstrømpe/støttestrømpe evt. antitrombosestrømpe (hvite). Strømpemål tas når benet har hatt kompresjonsbandasjer over tid og ødem er tilnærmet borte. To-lags behandlerstrømper: til sammen 40 mmHg (10+30). Alternativ til flerlags kompresjonssystem.
Bandasjer/film/sårgel: <i>Eksempler på bandasjenavn</i>	Sårkontaktlag/primærbandasje: Hydrofiberbandasje: eks Durafiber, Aquacel ekstra m/uten sølv Hydrogel: Saltvanns gel, Prontosan xgel. Silikonnett: Mepitel One, Silflex Antibakterielle midler: Sorbact, medisinsk Honning, Acticoat flex AG, hydrofiber med sølv, skumbandasje med sølv Sekundærbandasje: Skumbandasje: med og uten kant av silikon: Allevyn, Mepilex, Biatain og lign. typer Skum med sølv: Mepilex ag, Allevyn ag

	3. Kombinasjon Hydrofiber/skum m/uten silikonkant: Aquacel foam 4. Superabsorberende bandasjer: Klinion, Sorbion og lignende Fiksering: 1. Semipermeabel hudfilm: Tegaderm, Opsite-postop, Mepitel film (den skal være tynn og elastisk, ikke ta med huden når den fjernes) 2. Hudvennlig tape/perforert: Cura-med, Mefix. 3M silikontape Hudbeskyttelse: Cavilon, Silesse Spesialbandasjer: Vakuumbandasje, NPWT produkter finnes i små engangspumper og større flergangspumper
Feste av bandasjer hos pasient som ikke tåler festekant	God tubebandasje/gipsstrømpe/nettingstrømpe (tubulær). Nylonstrømpe. <i>Ved bruk av selvheftende bind unngå stase.</i>
Annet	1. Linjal til å dokumentere sårstørrelse (finnes i papir) 2. Rene hansker evt. sterile hansker (NPWT/vakumbehandling) 3. Plastforkle (stellefrakk) 4. Munnbind 5. Kladder/underlagsbeskyttelse ved sårskift
Trykkavlastning av fotsår (lokalt)	Haplafilt (0.5, 0.7 eller 1.0 cm tykk), Haplaband (tape).
Dokumentasjon av såret	(PDF) Bruk verktøyet TIMES til å vurdere sår strukturert (researchgate.net) FOTO: ta gjerne foto av såret for dokumentasjon i journalen.

Referanser (ANBEFALES)

Sårbehandlere anbefales å bruke disse informasjonssidene for mer informasjon om sårbehandling:

1. www.wounds.no; Her er det mye bra å lese og lære. Registrer dere og få nyheter på mail.
2. [BANDASJER OG SKYLLEMIDLER | wounds](#) ; Et av kapitlene som omhandler de forskjellige bandasje grupper og skyllemidler og dermed også mulige bytteprodukter.
3. www.nifs-saar.no: Vår (alle som holder på med sårbehandling) sin felles fagorganisasjon. Bli medlem og få billigere deltakelse på den årlige kongress. Få bladet Sår hjem i postkassen. Nyheter og linker m.m.
4. [Sår og sårbehandling fra Kompetansebroen](#)
5. [#Sår](#); Sår er sykepleiernes domene, men blir ofte forsømt. Her kan du lære av dem som virkelig kan det!
6. Leren, L: Doktorgradsavhandling; [USN Open Archive: A descriptive study of ulcer-related pain characteristics and management](#), 2021, Senter for helseteknologi, USN

